

ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΛΥΣΗ

Ασκήσεις Εμπέδωσης

1. Να σχεδιάσετε τους άξονες συμμετρίας των γραμμάτων: Α, Β, Δ, Η, Θ, Τ, Χ, Ψ.
2. Δίνεται τρίγωνο ABG και σημείο O . Αν A' , B' , G' είναι τα συμμετρικά των A , B , G ως προς το κέντρο O αντίστοιχα, να αποδειχθεί ότι τα τρίγωνα ABG , $A'B'G'$ είναι συμμετρικά ως προς το O και ίσα.
3. Αν $x'\hat{A}y'$ είναι η συμμετρική της γωνίας $x\hat{A}y$, ως προς κέντρο συμμετρίας ένα σημείο O , εξωτερικό της $x\hat{A}y$, τότε να αποδειχθεί ότι $x'\hat{A}y' = x\hat{A}y$.

4. Να αποδείξετε ότι το συμμετρικό ενός τριγώνου ABG ως προς την ενθεία BG είναι τρίγωνο ίσο με το ABG .
5. Να αποδείξετε ότι η διχοτόμος μιας γωνίας είναι άξονας συμμετρίας της.
6. Έστω ε , ε' δύο κάθετοι που τέμνονται στο O και ένα τυχαίο σημείο M . Αν M' είναι το συμμετρικό του M ως προς ε και M'' το συμμετρικό του M' ως προς ε' , οπότε να αποδείξετε ότι:
  - i) $OM = OM''$,
  - ii) τα σημεία M , O , M'' είναι συνευθειακά.

Ανισοτικές σχέσεις

Στην ενότητα αυτή αποδεικνύουμε την ανισοτική σχέση που ισχύει μεταξύ μιας εξωτερικής γωνίας ενός τριγώνου και των απέναντι γωνιών του και την ανισοτική σχέση πλευρών και γωνιών ενός τριγώνου. Επίσης, παρουσιάζουμε την τριγωνική ανισότητα.

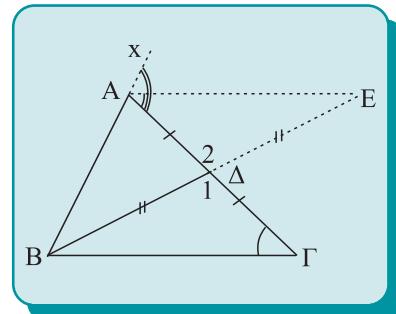
3.10 Σχέση εξωτερικής και απέναντι γωνίας

Θεώρημα

Κάθε εξωτερική γωνία ενός τριγώνου είναι μεγαλύτερη από καθεμία από τις απέναντι γωνίες του τριγώνου.

Απόδειξη

Έστω τρίγωνο ABG . Φέρουμε τη διάμεσο $B\Delta$ (σχ.47) και στην προέκτασή της, προς το Δ , θεωρούμε σημείο E , ώστε $\Delta E = B\Delta$. Επειδή το E βρίσκεται στο εσωτερικό της γωνίας $\hat{A}\hat{X}$ έχουμε $\hat{G}\hat{A}\hat{E} < \hat{G}\hat{A}\hat{X} = \hat{A}_{\text{εξ}}$. Όμως τα τρίγωνα $B\Delta G$ και $E\Delta A$ είναι ίσα γιατί έχουν: $B\Delta = \Delta E$, $A\Delta = \Delta G$ και $\hat{\Delta}_1 = \hat{\Delta}_2$, οπότε $\hat{G} = \hat{G}\hat{A}\hat{E}$. Από την τελευταία ισότητα και την $\hat{G}\hat{A}\hat{E} < \hat{A}_{\text{εξ}}$ προκύπτει ότι $\hat{A}_{\text{εξ}} > \hat{G}$. Όμοια αποδεικνύεται ότι και $\hat{A}_{\text{εξ}} > \hat{B}$.

Σχήμα 47

ΠΟΡΙΣΜΑΤΑ

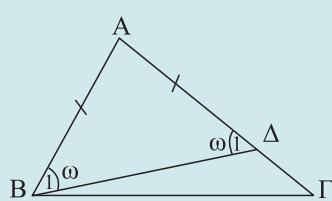
- (i) Κάθε τρίγωνο έχει το πολύ μια γωνία ορθή ή αμβλεία.
- (ii) Το άθροισμα δύο γωνιών κάθε τριγώνου είναι μικρότερο των 180° .

3.11 Ανισοτικές σχέσεις πλευρών και γωνιών

Θεώρημα

Σε κάθε τρίγωνο απέναντι από άνισες πλευρές βρίσκονται όμοια άνισες γωνίες και αντίστροφα.

Απόδειξη

Σχήμα 48

Έστω τρίγωνο ABC με $\beta > \gamma$ (σχ.48). Τότε υπάρχει μοναδικό εσωτερικό σημείο D της AC , ώστε $AD=AB$. Το τρίγωνο ABD είναι ισοσκελές με βάση BD και επομένως $\hat{B}_1 = \hat{\Delta}_1 = \omega$. Επειδή η BD είναι εσωτερική γωνία της γωνίας $\hat{B}$, είναι $\hat{B} > \hat{B}_1$, ενώ η $\hat{\Delta}_1$, ως εξωτερική γωνία του τριγώνου $B\Delta D$ είναι μεγαλύτερη από τη $\hat{\Gamma}$, δηλαδή $\hat{\Delta}_1 > \hat{\Gamma}$. Έτσι έχουμε $\hat{B} > \omega$ και $\omega > \hat{\Gamma}$, επομένως $\hat{B} > \hat{\Gamma}$.

Αντίστροφα. Έστω τρίγωνο ABC με $\hat{B} > \hat{\Gamma}$. Τότε θα είναι και $\beta > \gamma$, γιατί αν ήταν $\beta = \gamma$ ή $\beta < \gamma$ θα είχαμε $\hat{B} = \hat{\Gamma}$ ή $\hat{B} < \hat{\Gamma}$ αντίστοιχα, που είναι άτοπο.

ΠΟΡΙΣΜΑΤΑ

- Αν μια γωνία ενός τριγώνου είναι ορθή ή αμβλεία, τότε η απέναντι πλευρά της είναι η μεγαλύτερη πλευρά του τριγώνου.
- Αν ένα τρίγωνο έχει δύο γωνίες ίσες, τότε είναι ισοσκελές.
- Αν ένα τρίγωνο έχει και τις τρεις γωνίες του ίσες, τότε είναι ισόπλευρο.

3.12 Τριγωνική ανισότητα

Γνωρίζουμε ότι ο συντομότερος δρόμος μεταξύ δύο σημείων είναι η ευθεία που τα συνδέει. Αυτό εκφράζεται από το επόμενο θεώρημα.

Θεώρημα

Κάθε πλευρά τριγώνου είναι μικρότερη από το άθροισμα των δύο άλλων και μεγαλύτερη από τη διαφορά τους.

Απόδειξη

Έστω τρίγωνο ABG . Θα αποδείξουμε αρχικά ότι $\alpha < \beta + \gamma$ (σχ.49). Γι' αυτό προεκτείνουμε την πλευρά BA , προς το A , κατά τμήμα $AD = AG$. Τότε το τρίγωνο AGD είναι ισοσκελές και η GA εσωτερική ημιευθεία της $B\hat{G}\Delta$, οπότε έχουμε αντίστοιχα $\hat{\Delta} = \hat{\Gamma}_1$ και $\hat{\Gamma}_1 < B\hat{G}\Delta$. Από τις σχέσεις αυτές προκύπτει ότι $\hat{\Delta} < B\hat{G}\Delta$, από την οποία σύμφωνα με το προηγούμενο θεώρημα συμπεραίνουμε ότι $BG < BD$ ή $\alpha < \beta + \gamma$.

Όμοια προκύπτει ότι $\beta < \gamma + \alpha$ και $\gamma < \alpha + \beta$. Από τις ανισότητες αυτές, αντίστοιχα προκύπτει ότι $\alpha > \beta - \gamma$, αν $\beta \geq \gamma$ ή $\alpha > \gamma - \beta$, αν $\gamma \geq \beta$, δηλαδή και στις δύο περιπτώσεις ισχύει το ζητούμενο. Επομένως:

$$\beta - \gamma < \alpha < \beta + \gamma, \quad \beta \geq \gamma$$

ΠΟΡΙΣΜΑ

Κάθε χορδή κύκλου είναι μικρότερη ή ίση της διαμέτρου.

ΕΦΑΡΜΟΓΗ 1η

Αν M είναι ένα εσωτερικό σημείο ενός τριγώνου ABG , να αποδειχθεί ότι:

- (i) $BMG > \hat{A}$
- (ii) $MB + MG < AB + AG$.

Απόδειξη

(i) Έστω Δ (σχ.50) το σημείο τομής της προέκτασης του BM

με την AG . Η γωνία BMG είναι εξωτερική στο τρίγωνο $M\Delta G$ και επομένως $B\hat{M}\Gamma > \hat{\Delta}_1$. Αλλά η $\hat{\Delta}_1$ είναι εξωτερική στο τρίγωνο $AB\Delta$, οπότε θα είναι $\hat{\Delta}_1 > \hat{A}$. Άρα θα είναι και $B\hat{M}\Gamma > \hat{A}$.

(ii) Με εφαρμογή της τριγωνικής ανισότητας στα τρίγωνα $AB\Delta$ και $M\Delta G$ προκύπτουν αντίστοιχα οι ανισότητες

$$MB + M\Delta < AB + A\Delta \text{ και } MG < M\Delta + \Delta G.$$

Προσθέτοντας κατά μέλη βρίσκουμε:

$$MB + M\Delta + MG < AB + (A\Delta + \Delta G) + M\Delta \quad \text{ή} \quad MB + MG < AB + AG.$$

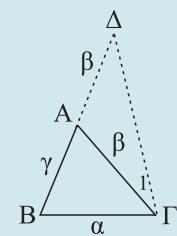
ΕΦΑΡΜΟΓΗ 2η

Έστω τρίγωνο ABG και σημείο Δ της πλευράς BG . Αν ισχύουν δύο από τις επόμενες προτάσεις:

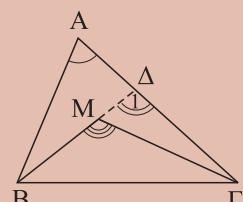
- (i) το τμήμα $A\Delta$ είναι διάμεσος,
  - (ii) το τμήμα $A\Delta$ είναι διχοτόμος,
  - (iii) το τμήμα $A\Delta$ είναι ύψος,
- τότε το τρίγωνο ABG είναι ισοσκελές με βάση BG .

Λύση

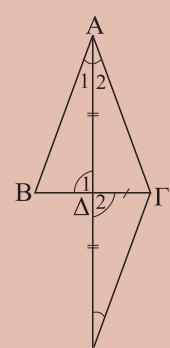
Έστω $A\Delta$ διχοτόμος και διάμεσος του τριγώνου ABG (σχ.51). Προ-

Σχήμα 49

Σχήμα 50

Σχήμα 51

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

εκτείνουμε το ΑΔ κατά ίσο τμήμα ΔΕ. Τότε τα τρίγωνα ΑΒΔ και ΑΓΕ είναι ίσα ($ΒΔ = ΔΓ$, $ΑΔ = ΔΕ$, $Δ_1 = Δ_2$ ως κατακορυφήν). Άρα $ΑΒ = ΓΕ$ (1) και $Δ_1 = Δ_2$. Από την $Δ_1 = Δ_2$ προκύπτει $ΑΓ = ΓΕ$ (2), αφού ΑΔ διχοτόμος, οπότε $Δ_1 = Δ_2 = Δ$. Από τις σχέσεις (1) και (2) προκύπτει ότι $ΑΒ = ΑΓ$. Αν ΑΔ είναι ύψος και διάμεσος ή ύψος και διχοτόμος τότε εύκολα αποδεικνύεται ότι τα τρίγωνα ΑΒΔ και ΑΔΓ είναι ίσα, οπότε $ΑΒ = ΑΓ$.

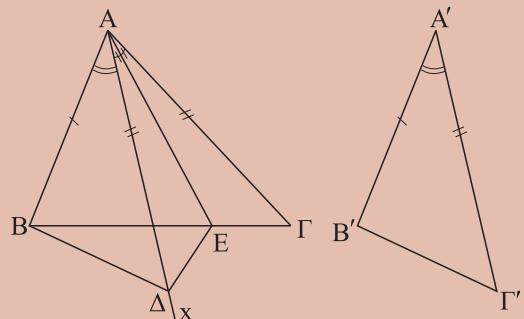
ΕΦΑΡΜΟΓΗ 3η

Αν δύο τρίγωνα έχουν δύο πλευρές ίσες και τις περιεχόμενες γωνίες άνισες, τότε και οι τρίτες πλευρές θα είναι όμοια άνισες και αντίστροφα.

Απόδειξη

Ας θεωρήσουμε τα τρίγωνα $ΑΒΓ$ και $Α'Β'Γ'$ με $ΑΒ = Α'Β'$, $ΑΓ = Α'Γ'$ και $Δ > Δ'$ (σχ.55).

Θα αποδείξουμε ότι $ΒΓ > Β'Γ'$. Αφού $Δ > Δ'$, υπάρχει εσωτερική ημιευθεία $Αχ$ της $Δ$ τέτοια, ώστε $ΒΔχ = Δ'$. Πάνω στην $Αχ$ θεωρούμε σημείο $Δ$, ώστε $ΑΔ = Α'Γ'$. Τότε τα τρίγωνα $ΑΒΔ$ και $Α'Β'Γ'$ είναι ίσα (ΠΓΠ). Άρα, $ΒΔ = Β'Γ'$. Φέρουμε κατόπιν τη διχοτόμο $ΑΕ$ της γωνίας $ΔΔΓ$, οπότε σχηματίζονται δύο ίσα τρίγωνα τα $ΑΔΕ$ και $ΑΓΕ$, άρα $ΕΔ = ΕΓ$. Στο τρίγωνο $ΒΔΕ$, έχουμε από την τριγωνική ανισότητα ότι

$$ΒΔ < BE + ED \quad \text{ή} \quad ΒΔ < BE + EG \quad \text{ή} \quad Β'Γ' < BG.$$

Σχήμα 52

Αντίστροφα. Ας θεωρήσουμε ότι στα τρίγωνα $ΑΒΓ$ και $Α'Β'Γ'$ είναι $ΑΒ = Α'Β'$, $ΑΓ = Α'Γ'$ και $ΒΓ > Β'Γ'$. Αν ήταν $Δ = Δ'$, τότε θα είχαμε ότι $ΒΓ = Β'Γ'$, ενώ αν ήταν $Δ < Δ'$, θα είχαμε ότι $Β'Γ' < BG$, που είναι άτοπο. Επομένως, $Δ > Δ'$.

ΕΦΑΡΜΟΓΗ 4η

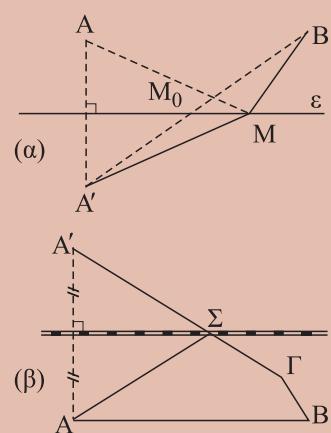
Δίνεται μια ευθεία $ε$, δύο σημεία A, B προς το ίδιο μέρος της και το συμμετρικό A' του A ως προς την $ε$ (Σχ.53α).

(i) Για οποιοδήποτε σημείο M της $ε$, να αποδειχθεί ότι $MA + MB = MA' + MB \geq A'B$. Πότε το άθροισμα $MA+MB$ παίρνει τη μικρότερή του τιμή;

(ii) Στα σημεία $A, B, Γ$ (σχ.53β) βρίσκονται τρεις κωμοπόλεις. Κοντά σε αυτές διέρχεται σιδηροδρομική γραμμή, πάνω στην οποία πρόκειται να κατασκευασθεί σταθμός $Σ$. Σε ποιο σημείο πρέπει να κατασκευασθεί ο σταθμός, ώστε ο δρόμος $AΣΓΒ$ να είναι ο ελάχιστος δυνατός;

Λύση

(i) Επειδή το A' είναι συμμετρικό του A ως προς την $ε$, η $ε$ είναι μεσοκάθετος του AA' , οπότε $MA = MA'$ και επομένως $MA + MB = MA' + MB$ (1). Αν το M δεν είναι σημείο του τμήματος $A'B$ από το τρίγωνο $MA'B$, έχουμε $MA' + MB > A'B$ (2), ενώ αν το M είναι

Σχήμα 53

σημείο του $A'B'$ έχουμε $MA' + MB = A'B$ (3). Από (1), (2) και (3) προκύπτει ότι $MA + MB = MA' + MB \geq A'B$ και ότι το $MA + MB$ παίρνει τη μικρότερή του τιμή $A'B$, όταν $M = M_0$, όπου M_0 το σημείο τομής της ε με το $A'B$.

(ii) Όμοια με το (i).

ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΛΥΣΗ

Ερωτήσεις Κατανόησης

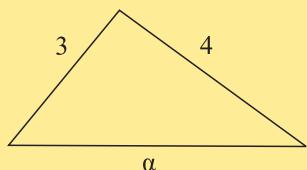
1. Χαρακτηρίστε ως σωστή (Σ) ή λάθος (Λ) καθεμία από τις επόμενες προτάσεις:

- i) Η εξωτερική γωνία $\hat{A}_{\text{εξ}}$ τριγώνου ABG είναι μεγαλύτερη από τη $\hat{G}$. Σ Λ
- ii) Η εξωτερική γωνία $\hat{B}_{\text{εξ}}$ τριγώνου ABG είναι μικρότερη από τη $\hat{G}$. Σ Λ
- iii) Το άθροισμα δύο γωνιών ενός τριγώνου είναι 180° . Σ Λ
- iv) Αν $\beta > \gamma$ (σε τρίγωνο ABG), τότε $\hat{B} = \hat{G}$ και αντίστροφα. Σ Λ
- v) Αν $\beta = \gamma$ (σε τρίγωνο ABG), τότε $\hat{B} = \hat{G}$ και αντίστροφα. Σ Λ

2. Για το τρίγωνο των παρακάτω σχήματος ισχύει:

- a. $\alpha = 7$ b. $\alpha = 1$ c. $1 < \alpha < 7$ d. $\alpha > 7$ e. $0 < \alpha < 1$

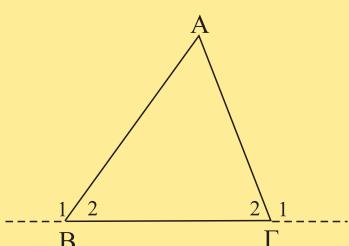
Κυκλώστε το γράμμα της σωστής απάντησης και αιτιολογήστε την απάντησή σας.

- 3.** Υπάρχει τρίγωνο ABG με $\alpha = \frac{\gamma}{3}$ και $\beta = \frac{3\gamma}{5}$; Δικαιολογήστε την απάντησή σας.

Ασκήσεις Εμπέδωσης

1. Στο παρακάτω σχήμα είναι $\hat{B}_1 > \hat{G}_1$. Να αποδείξετε ότι $\hat{B}_1 > 90^\circ$.

2. Αν σε κυρτό τετράπλευρο $ABΓΔ$ ισχύουν $AB = BG$ και $\hat{A} = \hat{Γ}$, να αποδείξετε ότι $AD = ΓΔ$. Τι συμπεραίνετε για τη $BΔ$:

3. Δίνεται τρίγωνο ABG με $\hat{B} = \hat{G}$. i) Τι είδους γωνία είναι η $\hat{B}$; ii) Να αποδείξετε ότι το ύψος από την κορυφή A τέμνει την ενθεία BG , σε εσωτερικό σημείο της πλευράς BG .

4. Δίνεται τρίγωνο ABG και σημείο D της ημιενθείας Bx που περιέχει το A . Να αποδείξετε ότι η γωνία $B\hat{A}G$ είναι μεγαλύτερη, ίση ή μικρότερη της γωνίας $B\hat{A}G$, αν το σημείο D βρίσκεται μεταξύ των B και A , ταντίζεται με το A ή βρίσκεται μετά το A , αντίστοιχα.

5. Αν M σημείο της βάσης BG ισοσκελούς τριγώνου ABG , να αποδείξετε ότι $AM < AB$.

6. Σε ορθογώνιο τρίγωνο ABG ($\hat{A} = 90^\circ$), η διχοτόμος της γωνίας $\hat{G}$ τέμνει την πλευρά AB στο D . Να αποδείξετε ότι $AD < AB$.

7. Εστω τρίγωνο ABG και O σημείο στο εσωτερικό του τριγώνου. Οι BO και GO τέμνουν τις AG και AB στα σημεία L και M αντίστοιχα. Αν ισχύει ότι $BO = GO$ και $OL = OM$ να αποδείξετε ότι το τρίγωνο ABG είναι ισοσκελές.

8. Εστω ισοσκελές τρίγωνο ABG ($AB = AG$) και K , L τα μέσα των AB και AG αντίστοιχα. Να αποδείξετε ότι αν οι εξωτερικές διχοτόμοι των γωνιών του $\hat{B}$ και $\hat{G}$ τέμνονται στο σημείο D , τότε το τρίγωνο AKL είναι ισοσκελές.

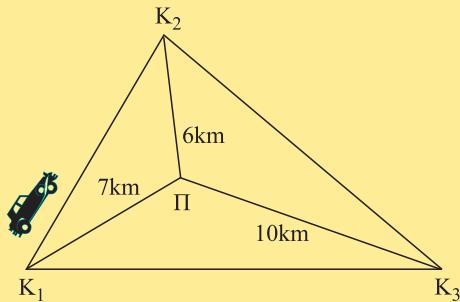
9. Θεωρούμε ισοσκελές τρίγωνο ABG ($AB = AG$) και I το σημείο τομής των διχοτόμων των γωνιών $\hat{B}$, $\hat{G}$. Να αποδείξετε ότι:

- i) το τρίγωνο BIG είναι ισοσκελές,
- ii) $\hat{AI}$ είναι διχοτόμος της $\hat{A}$.

10. Οι κωμοπόλεις K_1, K_2, K_3 απέχουν από τη πόλη P (παρακάτω σχήμα), αποστάσεις 7, 6 και 10 km αντίστοιχα. Ένα αντοκίνητο ζεκινάει από την κωμόπολη K_1 και ακολουθώντας τη διαδρομή $K_1K_2K_3K_1$ επιστρέφει στην K_1 . Ο χιλιομετρητής του γράφει ότι για αντή

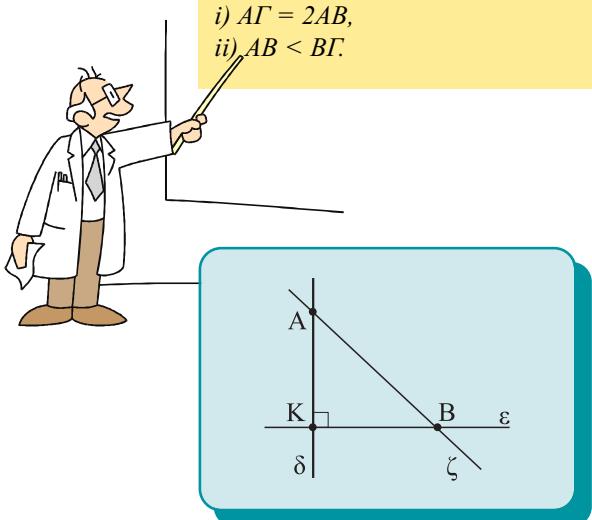
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

τη διαδρομή διήνυσε απόσταση 48 km. Είναι αυτό δυνατόν; Δικαιολογήστε την απάντησή σας.

Αποδεικτικές Ασκήσεις.

1. Αν σε τρίγωνο ABG ισχύει $\mu_a < \frac{\alpha}{2}$, να αποδείξετε ότι $\hat{A} > \hat{B} + \hat{G}$. Τι ισχύει όταν $\mu_a = \frac{\alpha}{2}$ ή $\mu_a > \frac{\alpha}{2}$;
2. Εστω τρίγωνο ABG με $AB < AG$ και M το μέσο της BG . Να αποδείξετε ότι $\hat{AMG} > \hat{AMB}$.
3. Δίνεται τρίγωνο ABG με $AB < AG$ και η διάμεσος AM . Να αποδείξετε ότι:
  - $\hat{MAB} > \hat{MAG}$,
  - $\frac{\beta - \gamma}{2} < \mu_a < \frac{\beta + \gamma}{2}$,
  - $\mu_a + \mu_\beta + \mu_\gamma < 2\tau$.
4. Εστω κύκλος (O,R) διαμέτρου AB και σημείο S της ημιενθείας OA . Για κάθε σημείο M του κύκλου να αποδειχθεί ότι $\hat{SA} \leq \hat{SM} \leq \hat{SB}$. (Το τμήμα SA λέγεται απόσταση του S από τον κύκλο).
5. Εστω τρίγωνο ABG . Αν η διχοτόμος δ_a τέμνει κάθετα τη διάμεσο μ_β , να αποδείξετε ότι:
  - $\hat{AG} = 2\hat{AB}$,
  - $\hat{AB} < \hat{BG}$.

Σχήμα 54

6. Εστω κύκλος (O,R) και δύο τόξα $\widehat{AB}$, $\widehat{GA}$. Αν $\widehat{AB} = 2\widehat{GA}$ να αποδείξετε ότι $AB < 2GA$.

7. Σε δύο άνισα τόξα ενός κύκλου αντιστοιχούν χορδές όμοια άνισες και αντίστροφα.

Σύνθετα Θέματα

1. Εστω κυρτό τετράπλευρο $ABΓΔ$ και O εσωτερικό σημείο του.

i) Να αποδείξετε ότι

$$OA + OB + OG + OD > \frac{AB + BG + GD + DA}{2}.$$

ii) Για ποια θέση του O το άθροισμα

$$OA + OB + OG + OD \text{ γίνεται ελάχιστο};$$

2. Σε τρίγωνο ABG ($AB < AG$) προεκτείνουμε τις πλευρές BA και GA προς το μέρος του A κατά τμήματα $AA' = AG$ και $AE = AB$ αντίστοιχα. Η ενθεία AE τέμνει την ενθεία BG στο σημείο M . Να αποδείξετε ότι:

- i) το τρίγωνο MBE είναι ισοσκελές,
- ii) η διχοτόμος της BME διέρχεται από το σημείο A .
3. Εστω O το σημείο τομής των διαγωνίων ενός κυρτού τετραπλεύρου $ABΓΔ$. Να αποδείξετε ότι:
  - i) κάθε διαγώνιος είναι μικρότερη της ημιπεριμέτρου του τετραπλεύρου,
  - ii) $AG + BD > AB + GD$ και $AG + BD > AD + BG$,
  - iii) το άθροισμα των διαγωνίων είναι μεγαλύτερο της ημιπεριμέτρου του τετραπλεύρου και μικρότερο της περιμέτρου του τετραπλεύρου.

4. Στο εσωτερικό ορθής γωνίας $x\hat{O}y$ θεωρούμε σημείο G και στις πλευρές της Ox , Oy τα σημεία A , B αντίστοιχα. Να αποδείξετε ότι η περίμετρος των τριγώνων ABG είναι μεγαλύτερη από $2OG$.

3.13 Κάθετες και πλάγιες

Έστω μια ευθεία ε (σχ.54) και ένα σημείο A εκτός αυτής. Από το A φέρουμε προς την ε την κάθετο δ και μια πλάγια ζ . Οι ευθείες δ και ζ τέμνουν την ε στα K και B αντίστοιχα. Το K , όπως είναι γνωστό, λέγεται προβολή του A πάνω στην ε ή ίχνος της καθέτου δ πάνω στην ε . Το B λέγεται **ίχνος** της ευθείας ζ ή του τμήματος AB πάνω στην ε .